

Data przesłania artykułu: 30 V 2023

Data przyjęcia artykułu do druku: 6 VI 2023

DOI: <https://doi.org/10.12775/AKZ.2023.006>

MARCIN SMOCZYŃSKI

(Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

marsmo@umk.pl

ORCID ID: 0000-0002-4111-0201

IX WIOSENNE SPOTKANIA ARCHIWALNE: „DOKUMENTY W POSTACI ELEKTRONICZNEJ. PROBLEMY ZARZĄDZANIA”

Toruń, 11–12 maja 2023 r.

W dniach 11–12 V 2023 r. odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa z cyklu Wiosennych Spotkań Archiwalnych. Kolejną, dziewiątą już edycję poświęcono problemom zarządzania, związanym z dokumentami w postaci elektronicznej. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Katedrę Archiwistyki i Zarządzania Dokumentacją (Instytut Historii i Archiwistyki, Wydział Nauk Historycznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). Komitet organizacyjny stanowili Robert Degen, Marlena Jabłońska, Katarzyna Łukasiak oraz Marcin Smoczyński. Zapraszając na konferencję, organizatorzy pisali:

Przedmiotem tegorocznych, IX Wiosennych Spotkań Archiwalnych uczyniliśmy właśnie dokumenty w postaci elektronicznej w perspektywie całego ich cyklu życiowego. Uznajemy za ważne poznanie mechanizmów postępowania z nimi, nie tylko w kancelarii, ale także w archiwum bieżącym i historycznym. Istotne są dla nas różnorodne konteksty w jakich e-dokumenty się pojawiają, w szczególności: prawny, edukacyjny, historyczny i archiwalny¹.

¹ „Z zaproszenia”.

Początkowe założenia udało się w pełni zrealizować, grono prelegentów i prelegentek zaszczylicili bowiem zarówno teoretycy, jak i praktycy, którzy w codziennej pracy stykają się z e-dokumentem: urzędnicy, zarządcy dokumentacji, koordynatorzy czynności kancelaryjnych oraz archiwiści.

Otwarcie konferencji odbyło się 11 V 2023 r. w Auli im. prof. dr hab. Andrzeja Tomczaka (Collegium Humanisticum). Uroczystość poprowadził Marcin Smoczyński, głos natomiast zabrali: Robert Degen, Marlena Jabłońska, Halina Robótka, pomysłodawczyni cyklu oraz Krzysztof Kopiński, przedstawiciel dyrekcji Instytutu Historii i Archiwistyki, który otworzył obrady.

Jako pierwsza głos zabrała Wanda Krystyna Roman, która w referacie *Narzędzia zarządzania dokumentami elektronicznymi* przedstawiła szeroki przegląd materialnych i niematerialnych narzędzi wykorzystywanych w biurowości, które wpływają na osiąganie efektywności w postępowaniu z dokumentami w postaci elektronicznej. Kolejne wystąpienia odnosiły się do kwestii prawnych w kontekście zarządzania dokumentacją elektroniczną. Polskie regulacje w tym zakresie omówił Marek Konstankiewicz (*Podstawy prawne zarządzania dokumentacją elektroniczną w Polsce od początku XXI w.*) europejskie zaś – Katarzyna Łukasiak (*Dokument elektroniczny w polityce Unii Europejskiej*). Do refleksji na temat kompetencji archiwistów potrzebnych w zarządzaniu dokumentacją elektroniczną skłoniła Ewa Perłakowska, która skonfrontowała stan obecny z oczekiwaniami XXI w. Następnie głos zabrał Wojciech Woźniak, skupiając się na kwestiach natury terminologicznej oraz technicznej w procesie digitalizacji. Do popularnej od lat w Europie Zachodniej, a zyskującej na znaczeniu w Polsce, idei *paperless* nawiązał Łukasz Skowron. Referent przybliżył proces cyfryzacji obsługi spraw obywatelskich w Systemie Rejestrów Państwowych. Robert Stępień z kolei w referacie *Możliwości zastosowania sztucznej inteligencji w zakresie elektronicznego zarządzania dokumentacją – szanse i wyzwania* przedstawił m.in. przykłady wykorzystania AI w polskich i zagranicznych systemach teleinformatycznych. Tematyka narzędzi informatycznych była kontynuowana przez Joannę Kilkowską (*Systemy dziedzinowe a EZD na przykładzie Ministerstwa Zdrowia*), która dzieląc się swym zawodowym doświadczeniem, zwróciła uwagę na relacje pomiędzy systemami do elektronicznego zarządzania dokumentacją, a dziedzinowymi systemami teleinformatycznymi. Ostatni referat pierwszego dnia konferencji wygłosili Dorota Drzewiecka oraz Tomasz Karaś: *Skład informatycznych nośników danych wobec naturalnego dokumentu elektronicznego przechowywanego w systemach teleinformatycznych*.

Poranna część obrad drugiego dnia konferencji została podzielona na dwie sekcje. Pierwsza z nich skupiła przedstawicieli szkół wyższych, którzy podzielili się doświadczeniami w procesie wdrażania systemów EZD. Uwagami koordynatora czynności kancelaryjnych w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego podzielił się Bartłomiej Gajek. Przez pryzmat archiwum uniwersyteckiego spojrział natomiast Piotr Frąckowiak. Sekcję zamknęło wystąpienie Ewy Skoniecznej: *Wdrożenie EZD w uczelni wyższej na przykładzie Politechniki Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich*. Na drugą sekcję również złożyły się trzy wystąpienia. Jako pierwsza głos zabrała Magdalena Niedźwiedzka (*Elektroniczna teczka studenta – kilka uwag dotyczących projektu e-teczki studenckiej*). Artur Wójtowicz kontynuował tematykę akt studenckich w referacie *Akta studenckie na przykładzie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wczoraj, dziś, jutro. Czy cyfryzacja jest nieunikniona?* Krystian Skotarczak następnie podzielił się uwagami dotyczącymi elektronicznego zarządzania dokumentacją w jednostkach Państwowej Straży Pożarnej.

Ostatnią część obrad otworzyła Katarzyna Jaskółka-Leśniak, która skłoniła do dyskusji, zadając w tytule swego referatu pytanie: *Czy archiwa państwowe są gotowe do sprawowania nadzoru nad e-zasobem?* Na proces opracowania materiałów archiwalnych w kontekście metadanych dokumentu elektronicznego zwrócił uwagę Dariusz Makowski. Tomasz Błaszak z kolei wygłosił referat pt. *Od formy tradycyjnej do elektronicznej – bilans doświadczeń w udostępnianiu dokumentów zgromadzonych w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej*. Jako ostatni głos zabrał Bartłomiej Konopa, który przedstawił rozwiązania w zakresie archiwizacji zasobów webowych administracji publicznej.

Zapraszając na konferencję, organizatorzy zachęcali do interdyscyplinarnego spojrzenia na problemy związane z zarządzaniem dokumentami w postaci elektronicznej. Cel ten niewątpliwie udało się osiągnąć. Wystąpiło łącznie 19 referentów i referentek reprezentujących różnorodne instytucje, dziedziny b dań, poglądy. Liczna publiczność, która przyjechała do Torunia z całej Polski i aktywnie uczestniczyła w dyskusjach, nierzadko je inspirując i przenosząc poza salę wykładową, jest dowodem na niesłabnącą popularność Wiosennych Spotkań Archiwalnych oraz potrzebę ich organizacji. Należy zatem wyrazić nadzieję na kontynuację cyklu i kolejne, jubileuszowe X Wiosenne Spotkania Archiwalne w Toruniu wiosną 2024 r.

■ Bibliografia

Wiosenne Spotkania Archiwalne. „Z zaproszenia”. Udostępniono 24.01.2023. https://wsa.umk.pl/pages/IX_Wiosenne_Spotkania_Archiwalne/.